

Yhteistoimintaneuvottelut Haapajärven kaupungissa

KHALL 10.03.2026 § 45

50/01.00.03/2026

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus:

1. toteaa, että käyttötalousmenojen säästötavoite vuodelle 2026 on n. 1 M€.
2. käynnistää yhteistoimintaneuvottelut, koska säästötavoitetta ei voida saada aikaan ilman laajoja koko organisaatioon kohdistuvia toimenpiteitä. Työnantajan tulee neuvotella asiasta henkilöstön edustajien kanssa ennen kuin tekee ratkaisuja.
3. yhteistoimintaneuvottelu koskee koko kaupungin henkilöstöä,
4. valtuuttaa kaupunginjohtajan antamaan neuvotteluesityksen yhteistoimintaneuvottelujen käynnistämiseksi,
5. nimeää yhteistoimintaneuvotteluihin työnantajanedustajiksi kaupunginjohtajan ja talous- ja hallintojohtajan ja
6. kaupunginjohtaja tiedottaa kaupunginhallitusta säännöllisesti yt-neuvottelujen etenemisestä.

Päätös

Esittelijän kokouksessa antama muutettu pohjaehdotus:

Kaupunginhallitus:

1. toteaa, että käyttötalousmenojen säästötavoite vuosille 2026-2028 on n. 0,6-1,0 M€,
2. käynnistää yhteistoimintaneuvottelut, koska säästötavoitetta ei voida saada aikaan ilman laajoja koko organisaatioon kohdistuvia toimenpiteitä. Työnantajan tulee neuvotella asiasta henkilöstön edustajien kanssa ennen kuin tekee ratkaisuja,
3. mahdolliset organisaatiomuutokset tehdään osana yt-menettelyä,
4. yhteistoimintaneuvottelu koskee koko kaupungin henkilöstöä,
5. valtuuttaa kaupunginjohtajan antamaan neuvotteluesityksen yhteistoimintaneuvottelujen käynnistämiseksi,
6. nimeää yhteistoimintaneuvotteluihin työnantajanedustajiksi kaupunginjohtajan ja talous- ja hallintojohtajan ja
7. kaupunginjohtaja tiedottaa kaupunginhallitusta säännöllisesti yt-neuvottelujen etenemisestä

Hyväksyttiin muutettu pohjaehdotus.

Haapajärven kaupungin taloudellinen tilanne

Haapajärven kaupungin tilinpäätös 2025 on valmistumassa. Valtionvarainministeriön (VM) arviointimenettelyn aikana vuosina 2022-2025 on tehty lukuisia toimia talouden tasapainottamiseksi. Vuoden 2025 tavoitteena on vähintään 1,42 M€ ylijäämä, jotta kaupunki saa katettua vuosien 2015-2023 aikana kertyneet alijäämät.

Alijäämien kattamiseksi on tehty vuonna 2025 kertaluonteisia toimenpiteitä. Kaupunki on myynyt metsää ja metsäkiinteistöjä sekä neuvotellut kertaluonteisen osingon maksusta Haapajärven Lämpöyhtiöstä. Näistä toimista on kertynyt n. 2,2 M€ tulot.

Tilinpäätös 2025 tullee olemaan 1,5 M€ ylijäämäinen. Käyttötalous 2025 oli alijäämäinen. Suurimman muutokset ovat kuntaveron kertymässä. Verotulot jäivät n. 1,4 M€ talousarviosta eikä toimintoja saatu sopeutettua tähän tasoon eli ilman kertaluonteisia toimia (metsän ja metsäkiinteistöjen myynti sekä Lämmön osingot) olisi talous ollut noin 600 000 euroa alijäämäinen.

Yleinen taloustilanne viittaa siihen, että myös vuoden 2026 verotulot jäävät merkittävästi kuntaverotuksen antamista ennusteista ja Haapajärven kaupunki tulee tekemään n. 1,1 M€ alijäämäisen tuloksen, jos mitään talouden sopeuttamistoimia ei toteuteta.

Talouden tasapainottamiseksi tulee käynnistää koko henkilöstöä koskevat koskevat työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain (449/2007) mukaiset yhteistoimintaneuvottelut, joissa käsitellään yhteistoimintalain 4 §:n 1. momentin 1-4 kohtien mukaisia asioita.

Lisäksi muodostettava yhteistoimintaneuvottelutyöryhmä veloitetaan etsimään myös muita kuin henkilöstöä koskevia säästötoimia. Näillä säästöillä on henkilöstösäästöjä vähentävä vaikutus.

Yhteistoimintamenettely

Lain työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella 4 §:n mukaisesti työnantajan ja henkilöstön välisessä yhteistoiminnassa käsitellään ainakin sellaiset asiat, jotka koskevat:

- 1) henkilöstön asemaan merkittävästi vaikuttavia muutoksia työn organisoinnissa, kunnan tai hyvinvointialueen palvelurakenteessa, kuntajaossa tai kuntien tai hyvinvointialueiden tai näiden välisessä yhteistyössä;
- 2) palvelujen uudelleen järjestämisen periaatteita, jos asialla voi olla ulkopuolisen työvoiman käytöstä tai liikkeen luovutuksesta johtuvia tai muita olennaisia henkilöstövaikutuksia;
- 3) henkilöstöön, henkilöstön kehittämiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun sekä työyhteisön sisäiseen tietojenvaihtoon liittyviä periaatteita ja suunnitelmia;

4) taloudellisista tai tuotannollisista syistä toimeenpantavaa osaaikaistamista, lomauttamista tai irtisanomista.

Taloustilanteen takia Haapajärven kaupunki on velvollinen aloittamaan yhteistoimintaneuvottelut.

Yhteistoimintamenettely ja -neuvottelu ulottuu koko kaupungin organisaatioon ja henkilöstöön. Talouden tasapainottaminen tulee todennäköisesti edellyttämään rakenteellisia ja pysyviä muutoksia kunnan palveluissa, toiminnoissa ja tehtävissä. Yhteistoimintaneuvottelut eivät koske kunnan tytäryhtiötä, mutta myös tytäryhtiöiden taloustilanteeseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Yhteistoimintamenettelyssä läpikäytävien työnantajan harkitsemien toimenpiteiden toteutus olisi mahdollista vuosien 2026-2027 aikana. Nyt käytävässä yhteistoimintamenettelyssä käytettävissä tulee olla kaikki Lain työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella 4 §:n kohdan 4 mukaiset toimenpiteet.

Valmistelija/lisätietoja: Jonna Tamminen puh. 044 4456 113

Päätösehdotus

Yhteistyötoimikunta merkitsee asian tiedoksi.

Päätös

Hyväksyttiin.